

Số: 07/2022/QĐST-DS

Quận Ngô Quyền, ngày 22 tháng 8 năm 2022

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

**V/v Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi
TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN NGÔ QUYỀN, THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG**

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Đào Thị Hảo

Thư ký phiên họp: Bà Lương Thị Thu Hà - Thư ký Toà án

***Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng
tham gia phiên họp:*** Ông Bùi Quốc Huy - Kiểm sát viên

Ngày 22 tháng 8 năm 2022, tại trụ sở Toà án nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 23/2022/TLST-DS ngày 14 tháng 4 năm 2022 về việc yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 287/2022/QĐST-DS ngày 12 tháng 8 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Trần Ngọc K, nơi cư trú: Đường Đ, phường L, quận N, thành phố Hải Phòng; vắng mặt (có đơn đề nghị vắng mặt).

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Chị Đào Thị A; nơi cư trú: Đường P, phường P, quận Đ, thành phố Hà Nội; vắng mặt (có đơn đề nghị vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu ngày 05/4/2022, người yêu cầu giải quyết việc dân sự là ông Trần Ngọc K trình bày:

Anh Trần Tuấn L là con trai của ông Trần Ngọc K và bà Đào Thị Lắm (đã mất). Anh L có tiền sử đẻ bằng Forceps, có biểu hiện phát triển tâm thần trí tuệ hơi chậm so với trẻ cùng lứa khác, học rất kém, không nghề nghiệp, làm việc gì cũng bỏ không làm được, ít bạn bè, sống xa cách người thân. Từ khoảng năm 2014, do áp lực cuộc sống nên anh L đã mắc bệnh tâm thần phân liệt thể paranoid, hiện đã được cấp sổ điều trị ngoại trú xã hội. Quá trình điều trị thời gian đầu uống thuốc tại

nhà nhưng do uống thuốc không đều nên bệnh tái phát với biểu hiện nặng hơn. Biểu hiện của anh L là thường xuyên mất ngủ, cười nói một mình, chửi bới, đập phá đồ đạc, dễ bị kích động, ăn uống thất thường, luôn nghe thấy tiếng nói trong đầu đe dọa mình và cho rằng có người muốn hãm hại mình, tư duy hoang tưởng luôn nghĩ mình bị hại. Gia đình đã đưa anh L đi chữa trị nhiều lần tại bệnh viện Tâm thần Hải Phòng nhưng không có tiến triển, anh L đã có nhiều lần phải nhập viện điều trị nội trú. Ngày 01/11/2021, Ủy ban nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng đã có quyết định số 2533/QĐ-UBND chứng nhận anh L là người khuyết tật nặng và được hưởng trợ cấp xã hội. Nay ông K đề nghị Tòa án tuyên bố anh Trần Tuấn L mất năng lực hành vi dân sự và ông K là người giám hộ cho anh Trần Tuấn L.

Về lệ phí: Ông Trần Ngọc K sinh năm 1959, là người cao tuổi và có đơn xin miễn nộp tạm ứng lệ phí, miễn nộp lệ phí dân sự sơ thẩm.

Tại đơn trình bày ngày 15/4/2022, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là chị Đào Thị A trình bày:

Chị Đào Thị A và anh Trần Tuấn L kết hôn năm 2013. Sau khi kết hôn, anh chị chung sống ở Hà Nội. Quá trình chung sống, do vợ chồng có nhiều bất đồng nên năm 2015, anh L đã về Hải Phòng sống cùng bố đẻ là ông Trần Ngọc K tại địa chỉ số 178 đường Đà Nẵng, phường Lạc Viên, quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng. Từ khi vợ chồng sống ly thân, chị A và anh L hoàn toàn không liên lạc gì với nhau. Đến ngày 10/3/2022, chị A đã nộp đơn khởi kiện đến Tòa án nhân dân quận Ngô Quyền để đề nghị giải quyết ly hôn với anh L. Khi Tòa án đến giao thông báo cho anh L thì được ông Trần Ngọc K thông báo anh L được địa phương xác nhận là người bị khuyết tật nặng, có biểu hiện mất năng lực hành vi dân sự. Tuy nhiên, do chị đang là nguyên đơn trong vụ án ly hôn với anh L nên chị không thể là người yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với anh L và là người giám hộ của anh L được. Nay ông Trần Ngọc K yêu cầu Tòa án tuyên bố anh L là người mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định ông K là người giám hộ cho anh L, chị đồng ý với yêu cầu của ông K.

Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trung cầu số 171/KLGD ngày 29/7/2022 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương đã kết luận: “Tại thời điểm giám định đối tượng Trần Tuấn L bị bệnh tâm thần phân liệt thể Paranoid. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.0. Bệnh ở giai đoạn thuyên giảm. Đối tượng có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”.

Ngày 11/8/2022, ông Trần Ngọc K có đơn đề nghị Tòa án nhân dân quận Ngô Quyền cho ông thay đổi yêu cầu, đề nghị Tòa án tuyên bố anh Trần Tuấn L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và ông K là người giám hộ cho anh Trần Tuấn L.

Tại đơn đề nghị ngày 19/8/2022, chị A đề nghị Tòa án giải quyết theo yêu cầu của ông K, tuyên bố anh Trần Tuấn L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và ông K là người giám hộ cho anh Trần Tuấn L.

Tại phiên họp, Kiểm sát viên Viện Kiểm sát nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng phát biểu quan điểm: Về việc tuân theo pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự của Thẩm phán, Thư ký; việc chấp hành pháp luật của người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã đảm bảo đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Tòa án đã thụ lý vụ án theo đúng thẩm quyền quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Căn cứ Điều 23; khoản 4 Điều 54 Bộ luật Dân sự, căn cứ vào Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 171/KLGĐ ngày 29/7/2022 của Viện Pháp y tâm thần trung ương cần chấp nhận yêu cầu của ông Trần Ngọc K, tuyên bố anh Trần Tuấn L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và ông K là người giám hộ cho anh Trần Tuấn L. Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án, ông Trần Ngọc K được miễn nộp lệ phí dân sự sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện Kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng nhận định:

- Về sự vắng mặt của người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

[1] Ông Trần Ngọc K và chị Đào Thị A đã được Tòa án tổng đạt Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự hợp lệ nhưng có văn bản đề nghị giải quyết vắng mặt. Vì vậy, Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt ông Trần Ngọc K và chị Đào Thị A theo quy định tại khoản 2, khoản 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi:

[2] Anh Trần Tuấn L có tiền sử đẻ bằng Forceps, có biểu hiện phát triển tâm thần trí tuệ chậm hơn so với trẻ cùng lứa tuổi. Từ khoảng năm 2014, anh L đã mắc bệnh tâm thần phân liệt thể paranoid, hiện đã được cấp sổ điều trị ngoại trú xã hội. Ngày 01/11/2021, Ủy ban nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng đã có quyết định số 2533/QĐ-UBND chứng nhận anh L là người khuyết tật nặng và được hưởng trợ cấp xã hội.

[3] Ngày 05/4/2022, ông K có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Trần Tuấn L mất năng lực hành vi dân sự và ông K là người giám hộ cho anh Trần Tuấn L.

Ngày 28/4/2022, Tòa án nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 76/2022/QĐ-TCGD ngày trưng cầu Hội đồng giám định y khoa Viện Pháp y tâm thần Trung ương thực hiện giám định năng lực hành vi dân sự của anh Trần Tuấn L.

[4] Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 171/KLGD ngày 29/7/2022 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương đã kết luận: “Tại thời điểm giám định đối tượng Trần Tuấn L bị bệnh tâm thần phân liệt thể Paranoid. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.0. Bệnh ở giai đoạn thuyên giảm. Đối tượng có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”.

[5] Ngày 11/8/2022, ông Trần Ngọc K có đơn đề nghị thay đổi yêu cầu, đề nghị Tòa án tuyên bố anh Trần Tuấn L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và ông K là người giám hộ cho anh Trần Tuấn L. Tại đơn đề nghị ngày 19/8/2022, chị A đề nghị Tòa án giải quyết theo yêu cầu của ông K. Như vậy, cần chấp nhận yêu cầu của ông Trần Ngọc K về việc tuyên bố anh Trần Tuấn L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định tại khoản 1 Điều 23 Bộ luật Dân sự.

- Về xác định người giám hộ:

[6] Chị Đào Thị A là vợ của anh Trần Tuấn L. Tuy nhiên, do chị A đang là nguyên đơn trong vụ án ly hôn với anh L và từ chối là người giám hộ của anh L nên chị A không đủ điều kiện để trở thành người giám hộ của anh L. Vì vậy, cần xác định ông Trần Ngọc K là người giám hộ đương nhiên của anh Trần Tuấn L theo quy định tại khoản 3 Điều 53; khoản 4 Điều 54 Bộ luật Dân sự.

- Về lệ phí:

[7] Ông Trần Ngọc K là người cao tuổi, đã có đơn đề nghị miễn nộp lệ phí dân sự sơ thẩm nên được miễn nộp lệ phí dân sự sơ thẩm theo quy định tại khoản 2 Điều 146 Bộ luật Tố tụng dân sự; điểm d khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 23; điểm d khoản 1 Điều 47; khoản 3 Điều 53; khoản 4 Điều 54 của Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 2 Điều 146; các điều 367; 369; 370; 376; 377; 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận yêu cầu của ông Trần Ngọc K: Tuyên bố anh Trần Tuấn L, sinh năm 1983; nơi cư trú: Đường Đ, phường L, quận N, thành phố Hải Phòng có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Ông Trần Ngọc K là người giám hộ đương nhiên của anh Trần Tuấn L.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:

Ông Trần Ngọc K được miễn nộp tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Ông Trần Ngọc K, chị Đào Thị A được quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật.

Viện Kiểm sát nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định.

Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Hải Phòng có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày ra quyết định.

- Trường hợp quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các điều 6, 7 và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- VKSND quận Ngô Quyền;
- Chi cục THADS quận Ngô Quyền;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Đào Thị Hảo